

TEMA

Guds urimelige nåde

AF PETER WESTH JENSEN

I kristelig jargon bliver begrebet *nåde* brugt en del. Men har vi egentlig fanget, hvor overvældende en virkelighed, det handler om? Artiklen giver et bibelsk indblik i nådens indhold og årsag.

Igennem Bibelens mange sider er det slående, hvordan man igen og igen møder Guds lyst til at komme sin skabning i møde. Vi finder ganske vist mange eksempler på, hvordan Gud i sin retfærdighed reagerer med vrede og straffedomme.

Men der er langt flere eksempler på, hvordan Gud kommer sit folk i møde. Hvor han bærer over med, tilgiver, viser barmhjertighed og nåde. For Guds natur er *kærlighed* (1 Joh 4,8).

Gud er kærlighed

Kærlighed er ikke blot *en side* af Guds væsen, men *alt* i Gud er bestemt af hans kærlighed. Også hans retfærdighed og hans hellighed, hans vrede og hans strafhandling. Således siger Gud igennem profeten Esajas i kapitel 54,7–10:

"Et kort øjeblik forlod jeg dig, men i stor barmhjertighed tager jeg dig tilbage. I overstrømmende vrede skjulte jeg et øjeblik ansigtet for dig, men i evig troskab viser jeg dig barmhjertighed, siger Herren, der løskøber dig. For mig er dette som Noas dage: Som jeg dengang svor, at Noas vandflod ikke skulle komme over jorden igen, sådan sværger jeg nu, at jeg ikke vil blive vred og true dig. For bjergene kan rokkes og højene vakle, men min troskab mod dig rokkes ikke, og min fredspagt vakler ikke, siger Herren, der viser

dig barmhjertighed."

Gud kan blive vred, som han f.eks. var det på Noas tid, da han sendte syndfloden over en ulydig menneskehed. Men hans vrede overtrumfede af hans vilje til at forbarme sig og vise nåde. Gud satte regnbuen i skyen som en tidløs illustration af sin vilje og lyst til at starte på en frisk – med ny nåde og ny barmhjertighed.

Gud kan godt gemme sit ansigt for os. Vi kan få hans "kærlighed at føle", ved at han tugter og straffer os (Hebr 12,5f). Men igen og igen viser Gud op igennem historien, hvordan hans troskab alligevel ikke rokkes. Hans fredspagt står fast. Herren tugter, fordi han elsker.

Gud vil os

Bibelens blade er overstrøet med eksem-

Væsentligt; Du kan være under Guds nåde og tilgivelse – uanset kvaliteten af dit liv som kristen eller mangel på samme

pler på, hvordan Gud vil sit folk. Han vil os! Gud er kærlighed, siger apostlen Johannes. Gud drives af sin natur til at elske. Kærligheden bestemmer hans handlinger og hans tilgang til os.

Et godt eksempel finder vi i Esajas' Bog 43,22–25:

"Men du påkaldte mig ikke, Jakob, du anstrengte dig ikke for min skyld, Israel. Du bragte mig ikke dine brændofferlam, du ærede mig ikke med dine slagtofre; jeg besværede dig ikke med krav om afgrødeofre, jeg plagede dig ikke med røgelse. Du købte ikke kalmus til mig, du mættede mig ikke med fedtet fra dine slagtofre. Nej, du besværede mig med dine synder, du plagede mig med din skyld. Det er mig, kun mig, der sletter dine overtrædelser, for min egen skyld husker jeg ikke på dine synder."

Det var ikke israeliternes gudsdyrkelse eller mangel på samme, der bevægede Gud til at vise barmhjertighed. Skulle folkets fromhedsliv være afgørende for, hvorvidt Gud kunne forbarme sig over det, så var der ikke basis for nogen goodwill hos Gud. Nej, Gud forbarmer sig over sit folk for sin egen skyld. Fordi han vil leve op til sin egen standard. Ikke fordi noget hos folket har bevæget ham til at vise nåde. Kun fordi Gud vil være nådig, sletter han folkets overtrædel-

ser og husker ikke på deres synder. Det er Gud, der gør alt; mennesket intet.

Det er, som David siger i Salme 103,3-5: *"Han tilgiver al din skyld, helbreder alle dine sygdomme. Han udfrier dit liv fra graven, han kroner dig med godhed og barmhjertighed. Han mætter dit liv med gode gaver, du bliver ung igen som en ørn."*

Herren er subjektet. Det er ham, kun ham. Fra ham kommer al godhed. Han omfavner hele vort liv i barmhjertighed. Gud sørger for os igennem liv og død. Han helbreder os, tilgiver os, udfrier os, mætter os. Og der nævnes ingen årsag hos os. Årsagen kan kun findes i hans frie kærlighedsvalg.

Nådens årsag

Fordi Gud er kærlighed, er han nådig imod sit folk. En har formuleret det sådan, at "Guds nåde er hans kontinuerlige ageren for at nå syndere med budskabet om evig frelse."¹

I den bibelske forståelsesramme handler nåde om, at den højerestående viser gunst mod den ringere, at han forbarmer sig over og viser velvilje. Midt i sit folks frafald kommer Gud det i møde med ubetingede nådeshilsener. Se Joel 2,13:

"Sønderriv jeres hjerte og ikke jeres klæder, vend om til Herren jeres Gud! For han er

nådig og barmhjertig, sen til vrede og rig på troskab; han kan fortryde ulykken."

Der er ingen krav fra Gud om, at folket skal "tage skeen i den anden hånd", at de nu skal til at "vise karakter" o.l. Nej, kun dette: Indrøm, at du har fejlet. Indrøm, at du har brug for mig!

Gud appellerer til folket gennem sin profet: I kender mig. Jeg er nådig, jeg er barmhjertig. Det ved I. Så vend nu om! Søg min favn, så jeg ikke skal lade dommen ramme jer.

Guds nåde varer længere end hans vrede (2 Mos 34,7; Ez 33,11). Når folket mærker Guds hårde hånd, så må det ikke fortvivle. Gud straffer nemlig – dybest set for at få folket til at tænke sig om. Så de ikke fortsætter i gudløs bedrøvelighed, men finder tilbage til ham. Gud forbarmer sig gerne og tager sine frafaldne børn tilbage.²

Israels folk får af Herren at vide, at "det er ikke, fordi I er større end alle andre folk, at Herren fattede kærlighed til jer og udvalgte jer; for I er det mindste af alle folk. Men fordi Herren elskede jer..." (5 Mos 7,7f). Guds udvælgelse, Guds pagt med folket, hviler på en ensidig kærlighedserklæring fra Guds side til et lille, uanseligt folk, som Gud har besluttet at vise nåde (2 Mos 33,19).

Trofastheden hos Gud mod sine pagtsløf- ➤

FOTO: FREEIMAGES

I jubelåret skulle alle fanger frigives. Det var et forbillede på den nye nådepagt, der kom med Jesus.

ter er i særdeleshed i Det gamle Testamente et udtryk for Guds nåde.

Et nyt nådeår

I Det nye Testamente lanceres den nye pagt ved Jesus Kristus som en ensidig nådepagt. Se f.eks. i Johannesevangeliet 1,14.16f:

"Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed ... Af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde; for loven blev givet ved Moses, nåden og sandheden kom ved Jesus Kristus."

Hele Jesu forkyndelse er en nådesforkyndelse. Ved begyndelsen af sin prædikevirksomhed mødte Jesus op i synagogen i sin

hjemby, Nazaret. Og budskabet var klart. Jesus citerede fra Esajas' bog 61,1f:

"Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed, for at udråbe et nådeår fra Herren. Så lukkede han bogen, gav den til tjeneren og satte sig, og alle i synagogen rettede spændt øjnene mod ham. Da begyndte han at tale til dem og sagde: 'I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse'" (Luk 4,18-21)

Jesus forbinder det gammeltestamentlige jubelår med det nye, han nu bringer med sig. Ifølge Moseloven skulle alle fanger i landet hvert 50. år frigives. Alle skulle gælds-

saneres og vende tilbage til deres ejendom i frihed (3 Mos 25,10ff).

Dette nådeår eller jubelår i gammeltestamentlig tid er et forbillede på den nye pagt, der kommer med mig, forkynder Jesus. – Med mit komme er Guds rige kommet nær. Nåderiget. Et rige, hvor syndefanger og skyld- og gældbelastede sættes fri. Et rige, hvor Guds nåde overtrumfer al skyld.

Jesus handler i nåde

Igen og igen demonstrerer Jesus igennem sin forkyndelse og offentlige virksomhed, at Guds rige er et nåderige. Jesus tilgiver synder³ og helbreder al slags sygdom og svaghed som synlige tegn på, at Guds nåde er større end syndefaldets konsekvenser.

Peter Westh Jensen, f. 1957

Lærer

Fritidsprædikant i LM

Jesus er som Guds udsendte søn selv formidleren af den nåde.

Kulminationen af Jesu virksomhed som nådens budbringer sker i påsken år 33, hvor han lader sig arrestere, domfælde, torturere, korsfæste og dø. Han giver sit liv frivilligt – som løsesum for mange (Matt 20,28). Som et offerlam lader han sig føre hen til slagtebænken, uden protester. Han gør det, fordi han af Gud er udset til at skulle være det lam, som bærer al verdens synd (Joh 1,29).

De talløse gammeltestamentlige dyreo-fringer pegede alle frem mod ét eneste evigtgyldigt offer for synder – nemlig Kristus selv (Hebr 10,11-14). Kristus kan nu og altid føre mennesker, der sætter deres håb til hans syndoffer, frem for Gud – helige, rensede, rene.

Gud kan være os nådige, fordi Kristus har betalt prisen med sit eget blod. Helt gratis for os, men betalt dyrt af Kristus!

Ufortjent kærlighed til syndere

I Paulus' breve er nåden et hovedbegreb. Paulus taler om Guds nåde som Guds frie og helt ufortjente kærlighed til syndere.⁴ Gud undskylder ikke synden. Men han *tilgiver* den!

Det kan Gud gøre uden at gå på kompromis med sin retfærdighed (Rom 3,26). Han

kan være nådig mod os, fordi han lod sin søn bære syndens følger (2 Kor 5,21). Paulus stiller frelsen ved nåde op som modsætning til frelse ved gerninger (Rom 4,1-8; Gal 5,4). Var der frelse ved loven, var Kristus død til ingen nytte (Gal 2,21).

C. O. Rosenius, der som få andre har formået at udfolde billedet af Gud som Nådens Gud, siger i den forbindelse:

"Jeg, som tror på Kristus, har ikke kun hans nåde, når jeg er god og gudfrygtig. Jeg har også hans nåde, når jeg falder. Hvis jeg skulle miste Guds nåde, når jeg faldt, ville Kristi rige være et gerningsrige og ikke et nåderige. Så kunne retfærdigheden fås af gerninger, og dermed ville Kristus være død til ingen nytte. Men sådan er det ikke."⁵

Du kan være under Guds nåde og tilgivelse – uanset kvaliteten af dit liv som kristen eller mangel på samme. For Guds nåde er aldrig baseret på kvaliteter hos dig. Den står og falder derimod på den frelse, der er allerede er gjort helt fuldkommen og færdig af Kristus – for dig. Guds nåde i Kristus kan du ikke ændre på.

Gud elsker alle mennesker.⁶ Derfor ønsker Gud, at alle skal få del i nåden i Kristus. Men det gør alle ikke. Vil et menneske ikke forliges med Gud i Kristus, bliver han fri. Så kan selv Gud ikke gøre noget. For kun via Kristi

stedfortrædende soning kan et menneske komme ind i Guds nærhed – her og nu og i al evighed. Derfor Paulus' stærke opfordring: Lad jer forlige med Gud!⁷

Jeg vil slutte med endnu et Rosenius-citat:

"Bibelens samlede vidnesbyrd bekræfter, at intet menneske bliver fordømt for dets synder. Kun foragt for nåden fører til dom. Hele Bibelen fra dens første blad til det sidste er én lang beretning om de foranstaltninger, Gud har truffet for at kunne tilgive synd.

Hele Kristi rige på jorden er syndsforladelsens rige, og hver eneste indbygger lever under en stadig tilgivelse, en helt uforskyldt og fuldkommen tilgivelse."⁸

1 Hans-Ole Bækgaard i *Budskabet* 5/2013

2 Jf. Jesu beskrivelse af sin himmelske fars karakter i Luk 15,11-32

3 Matt 9,2; 10,6; 15,24. Luk 7,47ff; 19,5ff

4 Rom 3,24f. Ef 2,8f. Tit 2,11

5 Rosenius: Udgave 2000 bd. 3, *Gud tilgiver*, s.49 (Dansk Luthersk Forlag 1999)

6 1 Tim 2,3f

7 2 Kor 5,20b

8 Rosenius: Udgave 2000 bd. 3, *Gud tilgiver*, s.66 (Dansk Luthersk Forlag 1999)